

[Stein.]
 være, at de korte Laan skulde anvendes over for mere tilfældige, mere forbigaaende Krav, som Statskassen kom ud for, at de skulde træde i Stedet for det Overtræk i Nationalbanken; som man har levet paa. Men hvordan har det udviklet sig? Det har udviklet sig saaledes, at samtidig med at man altsaa nu har løbende korte Laan til et Beløb af 150—160 Mill. Kr., er Overtrækkene i Nationalbanken blevet permanente og stigende, saaledes at man ved sidste Maanedsskifte var oppe paa et Overtræk paa godt 100 Mill. Kr. I Øjeblikket er det vistnok noget lavere, men det har i Aarets Løb været oppe paa betydeligt over de 100 Millioner.

Dette er et urimeligt Forhold, og jeg maa have Lov til at gøre opmærksom paa, at man ad den Vej ogsaa gør Rigsdagens Medbestemmelsesret med Hensyn til Statens Laaneoptagelse illusorisk, den Medbestemmelsesret, som er fæstnet i Grundlovens § 46.

Men for at vende tilbage til det foreliggende Laan, saa er korte Laan, der faar Lov til at løbe paa 12—15 Aar, en Urimelighed, og jeg forstod ogsaa paa den højtæredede Finansminister, at han i Virkeligheden har været inde paa den samme Betragtning, at det vilde være naturligt, om man nu sørgede for at faa dette Laan afviklet og kom over under fastere og for Statskassen mere betryggende Former. Naar man ikke er gaaet til en saadan Afvikling, maa det vel være, fordi Vilkaarene ikke frister. Om man faar bedre Vilkaar senere, er et Spørgsmaal for sig, men Forholdet er jo i sig selv nedslaaende, naar man ser hen til, hvorledes det ligger i vore Nabolande.

Der er i det andet høje Ting henvist til, at man i den senere Tid i store svenske Kommuner som Göteborg og Malmø har kunnet optage 3 pCts Laan til Kurs 99 og til pari, men det er ikke alene i Sverige, man har relativt gunstige Forhold. I Sverige stiller det sig særlig gunstigt, men ogsaa i andre nordiske Lande, hvor Forholdene plejer at være ringere end her, ydes der i Øjeblikket langt bedre Vilkaar. Norge har for sit Vedkommende i de sidste Aar kunnet konvertere gamle højforrentede Laan til $4\frac{1}{2}$ og 4 pCt., og i Finland har man for ganske nylig konverteret gamle $4\frac{1}{2}$ og 5 pCts Laan ned til 4 pCt. løbende i 30 Aar, og her drejer det sig om meget store Beløb. Samtidig har man ogsaa fra anden Side i Finland kunnet konvertere ned til 4 pCt.

og kunnet optage Industrilaan til en Rente af $4\frac{1}{2}$ pCt.

Naturligvis kan man ikke umiddelbart sammenligne Forholdene her og der; men Modsætningerne er saa grelle, at det kræver en Forklaring, og Forklaringen er at søge i den finansielle og erhvervsmæssige Politik, som den høje Regering fører. Offentligheden lægger gennem sin Skatteudskrivning i stadig stigende Grad Beslag paa den mobile Kapital, og selve Nationalbankens Diskontopolitik kan ikke tilsløre den virkelige Tilstand paa Pengemarkedet. Dertil kommer, at Regeringens hele Indstilling over for Tidens Problemer skaber en Usikkerhed, som virker tilbage paa Kapitalforholdene. Det er Tilliden, der svigter; man har ikke Mod til at binde Kapitalen i Dag paa langt Sigt, naar man ikke ved, hvad man kommer til at staa over for i Morgen.

Saa kunde man spørge, om der under de foreliggende Forhold ikke kunde være Anledning til at søge optaget et udenlandsk Laan. Spørgsmaalet har ikke været berørt her; jeg tror ikke, at Regeringen er indstillet paa det og heller ikke, at det vilde være rigtigt. Man har for nylig i Oslo optaget et svensk Kommunelaan til 4 pCt. til Kurs 99. For saa vidt kunde man sige, at Forholdene frister. Alligevel er der næppe nogen, der vil anbefale det. Jeg kan maaske henvise til, at Professor Axel Nielsen saa sent som i Dag i en Artikel har understreget, at ingen ansvarlig her i Landet vil anbefale at foretage udenlandsk Gældsstiftelse. Man kan, siger han, med en vis Misundelse se hen til, hvorledes svenske Kommuner kan laane til 3 pCt.; men man maa forsones sig med, at selv en Gæld stiftet i vort Naboland vilde være lige saa vanskelig at betale, som hvis den var stiftet i U. S. A. Naar han nævner dette specielle Forhold, er det formodentlig, fordi der har været Røster fremme i Sverige, som stillede sig venligt over for eventuelle danske Laaneønsker, men ganske vist efter min Mening kun, naar Laanet optoges under visse særlige Forhold, som jeg ikke skal komme ind paa.

Imidlertid er Forholdet jo det, at Staten maa holde sine Forpligtelser; og de 30 Mill. Kr., som forfalder til Betaling i Løbet af nogle Dage, skal betales; altsaa maa man tage Erstatningslaanet, som man kan bedst, og mit Parti vil naturligvis lige saa lidt i dette høje Ting som i det andet høje Ting undslaa sig for at medvirke. Men jeg ønsker at understrege den Usik-